

"Наравно да ћемо куповати повољнији руски гас, али не зато што је Вучић 'победио' у Вашингтону, већ зато што Сједињене државе немају гаса за извоз", каже за Нова.рс енергетичар Милош Здравковић, сарадник Центра за геостратешке студије.

Када је синоћ за РТС говорио о тачки осам из вашингтонског споразума, о диверзификацији снабдевања енергентима, председник Србије Александар Вучић је рекао да Србија неће куповати скупљи гас, алудирајући на амерички течни нафтни гас (ЛНГ).

“Рекао сам да ћемо куповати најјефтнији гас на тржишту и да не могу да обавезујем земљу да купује скупљи гас. Успели смо то да избацимо из споразума”, рекао је Вучић.

Енергетичар Милош Здравковић за Нова.рс каже да се то о чему председник прича једноставно – подразумева.

“Наравно да ћемо куповати јефтинији руски гас, али не зато што је Вучић ‘победио’ него зато што америчког гаса – нема. САД је највећи произвођач енергената на свету, и нафте и гаса, али њихово тржиште је толико јако и развијено да они немају капацитета за извоз. Они производе 80 милијарди кубика годишње, али њиховог течног нафтног гаса нема за европско тржиште, нити постоји адекватна флота танкера која би могла тај гас да допреми до Европске уније, а камоли Балкана”, објашњава Здравковић.

Један танкер – пола дана потрошње

“Година 2018. била је проглашена за ‘годину ЛНГ-а у Европи. Из САД је дошао само један танкер – што је довољно за пола дана дневне потрошње током зимског периода у Европској унији. Чак ни Пољска, која има терминал за прихват, не може да се ослони на увоз из САД”, објашњава Здравковић.

Путеви гаса до Србије

То што је ЛНГ скуп и неисплатив, не значи да се неће инсистирати на “диверсификацији”. У том смислу, треба подсетити на изјаву амбасадора САД у Београду Ентонија Годфрија да Србију чекају многе тешке политичке одлуке.

Како је констатовао, диверсификација извора снабдевања гасом, која је у једној од тачака документа потписаног прошле недеље у Вашингтону, “важна је за све”.

“Не можемо да зависимо од једног извора енергије. То је значајна и политичка тема. Јасно је да Русија користи зависност од само једног извора енергије као инструмент да постигне политичке циљеве. За Србију је важно да има слободу избора засновану на сопственим интересима и циљевима”, рекао је Годфри.

На нашу опаску да је ЛНГ можда скупљи у тржишном али повољнији у политичком смислу, Здравковић одговара – то би било тачно да тог гаса има.

“Својевремено су амерички сенатор Джон Мекејн бивши лидер британске опозиције Джереми Корбин разговарали о ‘диверсификацији’ снабдевања те земље, па је Корбин рекао да ће амерички гас увек бити дупло скупљи.

Мекејн му је на то одговорио да слобода нема цену”, описује Здравковић геополитички контекст приче о путевима снабдевања гасом.

“Испоставило се да постоји само једна константа у ‘гасној причи’ – ако нема инфраструктуре, нема ни гаса. Терминали за прихват ЛНГ тек се граде на Крку и у Александрополису. Србија се гасом тренутно снабдева преко Украјине и Мађарске, положили смо цеви за ‘Турски ток’ и чекамо да Бугарска заврши своју деоницу и то је то. И ‘Турским током’ ће стизати руски гас, јер другог тренутно нема на располагању”, каже Здравковић.

“У том смислу, споразум из Вашингтона и све што се дешавало 4. септембра у Белој кући било је потребно америчком председнику Доналду Трампу за његову кампању унутар САД, како би се створио утисак да је створио могућност да неке државе купују њихове енергенте. Ту је, међутим, парадокс целе приче – САД своју силу заснива на вредним Американцима и јефтиним енергентима, а оног тренутка када би САД кренуле у већи извоз, порасле би цене енергената на њиховом тржишту”, закључује Здравковић.

(Нова С)